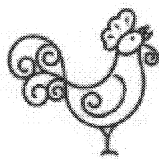

Читалище „Селска пробуда – 1925“

С. Горно Пещене

Ул. „Подбалканска“ №1

Тел: 0876626462

**СЕЛСКА
ПРОБУДА
1925**

О Т Ч Е Т

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „СЕЛСКА ПРОБУДА – 1925“ с. ГОРНО ПЕЩЕНЕ

2022 ГОДИНА

Читалище „Селска Пробуда – 1925“ – с. Горно Пещене е създадено, както сочи и името му, през далечната 1925 г. по инициатива на сем. Константинови от гр. Враца, по онова време учители в селото. Идеята им е подкрепена с ентузиазъм от местните жители и културното сърце на селото затуптява с дарения на средства и земи. С книги и помощни материали се включват и учителите и местната интелигенция. Първо е открита библиотеката, а по-късно към читалището се сформират и театрален, певчески, танцов състав и други самодейни групи.

С икономическите промени, за съжаление, настъпиха тежки времена за българското село, а неминуемо битовите несгоди доведоха и до обезлюдяване, културно и социално обедняване. Сковани от ежедневните nevoли, хората започнаха да намират все по-малко време, а и желание да се събират, да творят, да се забавляват и да общуват. А това на свой ред неминуемо започна да ощетява и техния бит, поминък и самочувствие.

В този омагьосан кръг читалищата сякаш останаха на заден план – институции със затихващи функции, затънали в купища стари книги и прах. Все по-малко станаха хората с желание и изградени навици да посещават тези социални средища. Още по-малко станаха онези, които имат изградени навици за това.

През последните години, обаче, българското село изживява нещо като ренесанс – все повече млади хора, особено след пандемията от КОВИД-19, обръщат поглед към селския бит и осъзнават по-високото качество на живот, който често носи той, особено в днешния век на технологии и глобален свят. Възражда се и интересът към народното творчество, традиции и обичаи.

На този фон, през 2022 г. и читалище „Селска пробуда-1925 г.“ преживя обновяване. На общо събрание на селото през септември 2022 г. беше избрано ново ръководство, което пое курс на управление, целящ да

Читалище „Селска пробуда – 1925“

С. Горно Пещене

Ул. „Подбългарска“ №1

Тел: 0876622462

**СЕЛСКА
ПРОБУДА
1925**

влее нова кръв и да въведе културния център в новия свят, като в същото време съхрани до максимална степен градените с векове традиции.

✓ **Мисия:**

Мисията на читалище „Селска пробуда – 1925“ – с. Горно Пещене е да е художествена, културна и образователна институция, посветена на развитието на нашата общност и на хората, чието социално-икономическо и поколенческо положение ги правят най-уязвими. Стремим се да пазим културните корени чрез изкуство, история и екология.

✓ **Визия:**

Визията ни е да постигнем мисията си, като отидем при хората. „Когато планината не може да отиде при Мохамед, Мохамед отива при планината“. Правим го чрез проактивна комуникация с местните хора и вслушване в техните потребности, желания и идеи.

✓ **Цел:**

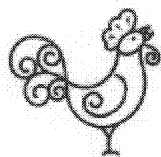
Целта ни е да бъдем културното, социално и образователно ядро на с. Горно Пещене, където хората се чувстват свободни да бъдат себе си и да удовлетворят вродената на всяко човешко същество нужда да създава, да се изразява, да споделя и да усвоява нови знания и умения.

Пътят към постигане на тази цел за нас минава през няколко основни стъпки:

УЧАСТИЕ В ПРОЕКТИ

Като малко читалище в Северозапада, печално известен като най-бедния район в България, ние осъзнахме, че не само успехът, но и оцеляването ни минава през активно търсене на възможности за модернизация, обмен на опит и подпомагане. Затова заложихме като основна цел в работата ни през 2022 г. участие в проекти и схеми за финансиране. Предприехме следните конкретни стъпки:

1. **Грант за организации с нестопанска цел на Microsoft** – първата ни стъпка беше да обезпечим технологично читалището, където

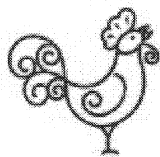
заварихме стар компютър, без лицензиран софтуер и възможности за работа със съвременните приложения. След като закупихме нова техника (вж. Глава: МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА), кандидатствахме за безплатен лицензиран софтуер от Microsoft и спечелихме лиценз за 1 година за 10 потребители на обща стойност 2232 евро (4375 лв.) без ДДС. Софтуерът вече се използва активно, като предоставихме лиценз и на нашите партньори от Регионална библиотека „Хр. Ботев“ – гр. Враца и читалище „Огнище – 1930 г.“ – с. Челопек.

2. **"Резиденция баба" 2022: Climartistique - с. Горно Пещене**, посветена на темата Climartistique "ВОДА и ХЛЯБ. КАК ДА ЗАПАЗИМ И ОБОГАТИМ НАСЪЩНОТО в селата?" Шестима избрани артисти в различни дисциплини прекараха в селото две седмици, потапяйки се в живота и бита ни, за да се претворят видяното, показвайки влиянието на климатичните промени на местно ниво върху водата и храната, произвеждана в селата. Допълнителен тематичен пласт бе ролята на достъпа до култура и изкуство за жизнестойчивостта на една малка селска общност. След края на резиденцията бе организирана дискусия и изложба с дейната безвъзмездна подкрепа на читалището.
3. **"Vivacom Регионален грант"** – през 2022 г. изготвихме два проекта за участие в инициативата „Регионален грант“ на Vivacom, чието поредно издание бе съсредоточено върху образованието и екологията. Първият проект озаглавен „За да не ходи водата на кино“, предвижда поредица от обучителни прожекции и лекции, посветени на иновативни и ефективни методи за по-разумно оползотворяване на водата, този ценен човешки ресурс, който мнозина хора, заради изобилието му в България до неотдавна, все още разхищават.

Вторият проект предвижда изграждането на интерактивна площадка за обучение по безопасност на движението чрез игра. Съоръжението, включващо светофари, знаци, пешеходни пътеки и т.н. в умален мащаб ще бъде обособено на територията на лятната тераса на читалището.

Резултатите от конкурса се очаква да бъдат обявени съвсем скоро (до края март 2023 г.). Наградата е 5000 лв. финансиране за всеки спечелил проект.

4. **L'Oreal Fund for Women** – през 2022 г. разработихме проект за ангажиране на уязвими групи от женското население на селото

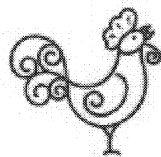
(самотни и инвалидизирани жени) в социално предприятие за плетене на пазарски чанти. Под названието „Поздрави от баба ти“, планираме жените да плетат съвременни чанти от екологични материали, които да бъдат маркетирани онлайн и на фестивали за ръчно-направени предмети. Всяка чанта ще има QR код с кратко послание от „баба ти“ и нейната история.

5. Имаме интерес и към възможностите, които предлага програмата Public Diplomacy Small Grants Program на Американското посолство в България, като през 2022 г. стартирахме проучване, целящо да открием културни центрове в места със сходни културни и социални особености в САЩ, с които да установим сътрудничество.

ПРИВЛЕЧЕНИ ДАРЕНИЯ

През 2022 г. успяхме да осигурим две сериозни дарения за нуждите на читалището:

1. **Дарение на фотографска техника за организиране на школа по фотография за децата и младежите от с. Горно Пещене** – фотографите Павел Вълчев, Динко Шаханов и Георги Тодоров, чрез посредничеството на инициативата С Любов към Северозапада (вече прераснал в Любов за България – подари надежда на хората в нужда) дариха професионален фотоапарат и помощно оборудване на читалището. Това се случи, след като разпитахме децата от селото с какво искат да се занимават и масово получихме отговора „с фотография и английски език“. Така се роди идеята през лятото на 2023 г. да организираме школа по фотография, а след като я споделихме с приятели фотографи, те с радост откликнаха и решиха да дарят нужната техника.
2. **Дарение на мебели за обособяване на кинозалон** – компания, пожелала да запази своята анонимност, дари на читалището 51 стола, маси, бюра, шкафове. Целта ни е, освен да подновим остарялото обзавеждане на читалището, да създадем и импровизиран кинозалон, в който тематично да показваме филми (напр. Рождени дни на известни български актьори, режисьори, събития в българската история и култура и т.н.). Това е добър повод в читалището да бъдат организирани тематични разговори и срещи с творци, представяне на тяхното творчество, историци, култоролози и т.н.

- 3. Дарения на книги** – периодично в читалището постъпват дарения от книги от жители на селото и техните наследници и роднини. През 2022 г. успяхме да привлечем и по-мощно дарение от 160 книги от наш сънародник от Гърция благодарение на страницата Подари книга на читалище в нужда. Книгите, които получихме, бяха подбрани съобразно интересите на нашите читатели.

БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Дейността на библиотеката към читалище „Селска пробуда – 1925“ – с. Горно Пещене през 2022 г. беше съсредоточена върху 3 основни поддейности:

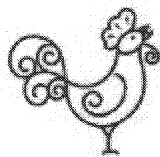
- 1. Инвентаризация и дигитализация на книжния фонд** – започнахме мащабна инвентаризация, свързана и с ремонта и разширяването на библиотечната и читателска зона (вж. Глава МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА). Паралелно с това, създадохме дигитален опис на съществуващите книги (работата по него продължава), както и програма за електронни читателски карти. Тя позволява от една страна да следим „пътя“ на книгите и улеснява ежедневната дейност на библиотекаря, а от друга – да извличаме статистики за броя читатели, техните интереси, най-популярни книги и т.н., които да ни помагат в бъдеще да попълваме фонда си с подходяща литература и да организираме събития в зависимост от интересите на читателите.
- 2. Попълване и обогатяване на книжния фонд** – през 2022 г., освен полученото дарение (вж. т. Дарения на книги по-горе), читалището закупи и нови книги (8 бр.), като изборът на произведения беше съобразен с интересите на читателите (предпочитанията са към любовна и криминална литература). Бихме искали в бъдеще да можем да си позволим да бъдем по-активни в тази насока, както и да „възпитаваме“ вкус към литературата, представяйки стойностни произведения чрез тематични събития и срещи.
- 3. Привличане на нови читатели** – през 2022 г. броят на потребителите на библиотеката беше 19 души, включително 3 деца под 14-годишна възраст. Общото население на селото е 280 души. Осъзнаваме, че броят на активните читатели е изключително нисък, затова планираме в бъдеще да работим по популяризиране на четенето чрез

Читалище „Селска пробуда – 1925“

С. Горно Пещене

Ул. „Подбалканска“ №1

Тел: 0876626462

**СЕЛСКА
ПРОБУДА
1925**

тематични събития, публикации на интересни факти за книги и автори в социалните медии и чрез други канали.

ОНЛАЙН ПРИСЪСТВИЕ

Фейсбук – през 2022 г. създадохме нова страница на читалището във Фейсбук, на която публикуваме снимки, видеа, линкове, интересни факти, събития и др. До момента страницата има 161 последователи, а месечно постовете достигат средно до 4500 потребители на най-популярната в България социална мрежа.

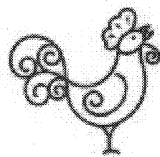
РАБОТА С ДЕЦА

Празник „Роден край“ – През август читалище „Селска пробуда – 1925“ – с. Горно Пещене се включи в организацията на официалната част от празника „Роден край“, традиционна родова среща на фамилиите на с. Горно Пещене. Три от най-изявените деца на селото бяха водещи, а в програмата бяха включени математическа демонстрация, песни и стихотворения, изпълнени от деца. Подготовката на сценария и на самите деца бе в ръцете на читалището.

Коледуване – тази година читалището възроди традицията на Коледуване, като организира младите момчета от селото. В читалището се проведе репетиции на песни и ритуали, а в празничния ден, до полунощ, момчетата обикаляха къщите, за да донесат здраве и берекет на стопаните. Събраните средства (около 1800 лв.) бяха дарени за лечението на техен приятел, страдащ от тежко заболяване.

РАБОТА С УЯЗВИМИ ГРУПИ

Възрастни хора – през 2022 г. читалището си постави за цел да създаде по-тесни връзки с възрастните хора в селото, които преобладават в неговия състав. Традиционно, те се събират в местния пенсионерски клуб „Златна есен“. С цел по-ефективното им въвличане в дейностите на читалището, чиято сграда е в непосредствена близост, си поставихме за цел да ги приобичим чрез предоставяне на периодични издания, безвъзмездна

помощ за изготвяне и разпечатване на документи, обща организация на чествания на важни дати и празници и дребни неща от ежедневието (като например помощ в работата с мобилните им устройства, интернет и т.н.).

Малцинствени групи – през 2022 г. читалището привлече доброволци (вж. Глава: НАСЪРЧАВАНЕ НА ДОБРОВОЛЧЕСТВОТО) в работата по ремонта и освежаването на материалната база (вж. Глава: МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА). С радост и желание, младежи от малцинствената общност в селото ни се включиха в тези дейности. Посещавайки читалището, за да помагат, много от тях за първи път разбраха какво всъщност представлява то – не просто книги, а място, където могат да общуват, да се запознават с културата и изкуството, с музиката. Няколко от тези младежи вече са редовни посетители на читалището и проявяват интерес към участие в различни организирани от него инициативи.

НАСЪРЧАВАНЕ НА ДОБРОВОЛЧЕСТВОТО

Подобно на много други читалища в страната, и нашето е в сравнително лошо състояние, въпреки усилията ни да го поддържаме в приличен вид. Остарели инсталации, мебели, мухъл, неприветливи помещения – всичко това често отблъсква и без това недостатъчния брой посетители. С цел да разведрим обстановката и да създадем едно по-приятно място, през 2022 г. решихме, в рамките на възможностите си, да освежим най-често използваните помещения.

С радост и готовност, редица жители на селото се включиха с доброволен труд, средства, мебели, строителни материали. Успяхме да привлечем и представители на чуждестранната общност в селото ни (2 английски семейства), чиито дърводелски умения преобразиха старите ни мебели.

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКА БАЗА

Така успяхме да:

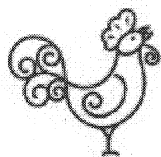
- Изкърпим, боядисаме и подредим читалня в едно от големите помещения на читалището, което се отоплява и приема посетители цялогодишно.
- Подменим част от осветителните тела с по-икономични, вкл. с фото-клетки с цел пестене на електроенергия.

Читалище „Селска пробуда – 1925“

С. Горно Пещене

Ул. „Подбалканска“ №1

Тел: 0876626462

**СЕЛСКА
ПРОБУДА
1925**

- Закупим газова духалка за по-бързо и по-евтино отопление на голямата зала, където традиционно се провеждат събирания и която планираме да превърнем в кино-салон.
- Сменим 2 прозореца, счупени при една от бурите.
- Подменим част от ел.-инсталацията.
- Започнем изкърпването и боядисването на коридора и голямата зала.

През 2022 г. читалище „Селска пробуда – 1925“ – с. Горно Пещене положи началото на много инициативи, които се надяваме да надградим и осъществим през тази и идните години. В трудните времена, които преживяваме, читалищата са още по-важни, защото те са носител на духовния живот на всяко населено място; те са искрата, която пали огънчето на познанието и креативността у всички поколения. Те са едновременно пазител на старото и вдъхновител на новото. За да успеем, сме убедени, че трябва да сме близо до хората, проактивно да ги привличаме и палим по духовното, защото то е ключ към самочувствие, здраве, удовлетвореност и успех и в материалния свят.

15 март 2023 г.
с. Горно пещене

Секретар – Библиотекар: -----

/В. Димитров /

Председател: -----

/Кр. Митова /

